Instytut Pamięci Narodowej

https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/177735,Miedzynarodowy-Dzien-Pamieci-o-Ofiarach-Holokaustu-inicjatywy-IPN.html
25.04.2024, 15:15

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu – inicjatywy IPN

27 stycznia przypada rocznica wyzwolenia niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i ośrodka zagłady KL Auschwitz. Na pamiątkę tego wydarzenia od 2005 roku obchodzimy na całym świecie Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu, ustanowiony przez Organizację Narodów Zjednoczonych.

ARBEIT MACHT FREI
HALT

P

NARÓD ŻYDOWSKI-
SWYM BOJOWNIKOM
I MĘCZENNIKOM

Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczystości w 78. rocznicę oswobodzenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz – 27 stycznia 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Uroczyste złożenie kwiatów pod pomnikiem Bohaterów Getta – Warszawa, 27 stycznia 2023. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)
Uroczyste złożenie kwiatów pod pomnikiem Bohaterów Getta – Warszawa, 27 stycznia 2023. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)
Uroczyste złożenie kwiatów pod pomnikiem Bohaterów Getta – Warszawa, 27 stycznia 2023. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)
Dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa IPN, podczas uroczystości pod pomnikiem Bohaterów Getta – Warszawa, 27 stycznia 2023. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)
Dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa IPN, podczas uroczystości pod pomnikiem Bohaterów Getta – Warszawa, 27 stycznia 2023. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

W Warszawie podczas oficjalnej uroczystości państwowej przed pomnikiem Bohaterów Getta Warszawskiego hołd ofiarom Holokaustu oddał zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski.

Główne uroczystości 78. rocznicy oswobodzenia niemieckiego obozu Auschwitz rozpoczęły się w budynku tzw. centralnej sauny w byłym Auschwitz II-Birkenau. Uczestniczyli w nich m.in. byli więźniowie obozu, przedstawiciele władz państwowych oraz goście z różnych krajów. Złożono wieńce pod Ścianą Straceń, a następnie przed ruinami komory gazowej i

krematorium IV odmówiono modlitwy i zapalono znicze. Instytut Pamięci Narodowej reprezentował podczas uroczystości zastępca prezesa dr Mateusz Szpytma.

78 lat temu sowiecka armia zajęła niemiecki obóz koncentracyjny Auschwitz-Birkenau, wyzwalając około 7 tys. więźniów. We wcześniejszych miesiącach Niemcy zacierali ślady ludobójstwa. Wymordowali Żydów z Sonderkommando (obsługa krematoriów i komór gazowych), likwidowali doły z ludzkimi prochami, palili akta, wysadzali krematoria, wywozili do Niemiec urządzenia techniczne z komór i pieców. Prawie 60 tys. więźniów zmusili do ewakuacji na zachód. W marszu śmierci w mroźnym styczniu 1945 r. zginęło co najmniej 15 tys. ludzi.

Inicjatywy IPN związane z obchodami Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu w 2023 roku

Centrala IPN

- **26 stycznia 2023, Warszawa** – otwarcie wystawy „Obraz Treblinki w oczach Samuela Willenberga” w Sejmie
- **27 stycznia 2023, Warszawa** – złożenie kwiatów pod pomnikiem Bohaterów Getta
- **27 stycznia 2023** – uczczenie pamięci ofiar na terenie dawnego niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz II – Birkenau podczas głównych obchodów 78. rocznicy wyzwolenia Auschwitz
- *Terror, Holokaust, Represje. Społeczność żydowska pod władzą niemieckiego i sowieckiego totalitaryzmu na ziemiach polskich 1939–1945* – katalog publikacji IPN 2000–2022

Oddział IPN w Białymstoku

- **27 stycznia 2023** – artykuł Pawła Kornackiego „Holokaust na Białostocczyźnie. Historia i pamięć” w „Kurierze Porannym” i „Gazecie Współczesnej”
- **27 stycznia 2023** – film o zagładzie ludności żydowskiej z Tykocina w mediach społecznościowych oddziału

Delegatura IPN w Bydgoszczy

- **26 stycznia 2023 r., Bydgoszcz** – warsztaty o Polakach ratujących Żydów – w ramach projektu edukacyjnego „Wspólna przeszłość kluczem do przyszłości”, zorganizowanego w III LO we Włocławku dla uczniów szkół średnich. Warsztaty

organizowane są przy współpracy z prezydentem Włocławka, marszałkiem województwa kujawsko – pomorskiego oraz kujawsko – pomorskim kuratorium oświaty.

- **27 stycznia 2023 r., Bydgoszcz** – uroczyste czytanie imion bydgoskich ofiar Zagłady, które rozpocznie się w miejscu, gdzie stała bydgoska synagoga. Dr Kinga Czechowska z Biura Badań Historycznych przedstawi historię i symbolikę dnia ustanowionego przez ONZ. Uroczystość organizowana we współpracy z Młynami Rothera oraz Teatrem Polskim
- **27 stycznia 2023 r., Toruń** – prof. Mirosław Golon, zastępca dyrektora Oddziału IPN w Gdańsku, wygłosi referat „Toruńskie inicjatywy (polskie Yad Vashem) w budowaniu pojednania narodu polskiego i izraelskiego" podczas sympozjum „Oblicza pojednania", które odbędzie się Akademii Kultury Społecznej i Medialnej
- **27 stycznia 2023 r., Toruń** – delegacja IPN na czele z prof. Mirosławem Golonem złoży kwiaty na grobie około 150 żydowskich więźniarek zamordowanych w podtoruńskim obozie w miejscowości Chorab (podobóz KL Stutthof). Grób znajduje się na Cmentarzu Ofiar II Wojny Światowej przy ul. Grudziądzkiej w Toruniu. Ponadto kwiaty zostaną złożone przy pomniku ponad 300 polskich dzieci zmarłych z winy niemieckich okupantów w obozie „Szmalcówka" na tym samym kompleksie cmentarnym
- **25-27 stycznia 2023 r.** – akcja edukacyjna „Zagłada Żydów europejskich" skierowana do nauczycieli z regionu. Akcja polega na przeprowadzeniu lekcji w oparciu o środki dydaktyczne przekazane przez bydgoski referat edukacji – infografikę historyczną oraz spot. Udokumentowane przez pedagogów zajęcia zostaną nagrodzone teką edukacyjną IPN: „Polacy ratujący Żydów…"
- **27 stycznia 2023 r.** – konkurs wiedzy, którego tematyką jest zagłada Żydów europejskich, na platformie *Kahoot!* – dla laureatów miejsc I-III przygotowano jako nagrodę książkową „Pamiętali… Pamiętamy… Pamiętajcie… Wspomnienia Żydów polskich"
- **27 stycznia 2023 r.** – promocja spotu historycznego poświęconego zagładzie Żydów europejskich przygotowanego przez Referat Edukacji Narodowej w Bydgoszczy
- **27 stycznia 2023 r.** – publikacja tekstu dr. Tomasza Cerana na portalu przystanekhistoria.pl „Pierwszy Holocaust. Eksterminacja Żydów na Pomorzu i Kujawach w 1939 r."

Oddział IPN w Gdańsku

- **26 stycznia 2023** – Udostępnienie na stronie www oraz w mediach społecznościowych wykładu online „Szoa – zagłada Żydów w czasie II wojny

światowej”

- **27 stycznia 2023, Gdynia** – uroczystości przy tablicy poświęconej Żydom mieszkańcom Gdyni, zamordowanym przez Niemców w czasie II wojny światowej

Oddział IPN w Katowicach

- **13 stycznia 2023, Oświęcim – Gliwice** – IV Bieg Pamięci ze Światłem Pokoju
- **19 stycznia 2023, Pszczyna – Suszec – Żory – Żory Rój – Świerklany – Marklowice – Wodzisław Śląski** – Katowicki IPN upamiętnił ofiary „marszu śmierci”
- **31 stycznia 2023, Częstochowa** – wykład Tomasza Goneta „Wobec Holokaustu. Wybrane zagadnienia dotyczące polskiej pomocy dla społeczności żydowskiej w czasie okupacji niemieckiej 1939-1945”
- **1-2 lutego 2023, Korczyn, Sanok**, wykłady dr. Aleksandry Namysło (OBBH IPN Katowice) w ramach XV Obchodów Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu zorganizowanych przez Oddział IPN w Rzeszowie
- **7 lutego 2023, Chorzów** – podsumowanie projektu IV Bieg Pamięci ze Światłem Pokoju. W programie: panel poświęcony tematyce martyrologii obozowej, spotkanie młodzieży z żywym świadkiem historii, byłym więźniem KL Auschwitz, spotkanie z Jolantą Sowińską-Gogacz, pracownikiem Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu. Niemiecki nazistowski obóz dla polskich dzieci w Łodzi (1942-1945), współautorką bestsellera „Mały Oświęcim. Dziecięcy obóz w Łodzi”.
- **8 lutego 2023, Katowice** – wykład Jolanty Sowińskiej-Gogacz „Obóz na Przemysłowej – łódzkie ślady dzieci ze Śląska”

Delegatura IPN w Kielcach

- **27 stycznia – 28 lutego 2023, Kielce** – prezentacja wystawy „Zagłada Żydów europejskich” (Skwer Żeromskiego)

Oddział IPN w Krakowie

- **26 stycznia 2023, Zakliczyn** – uroczystości ku czci Żydów i Polaków żydowskiego pochodzenia, zamordowanych przez Niemców, m.in. odsłonięcie sfinansowanego przez IPN i gminę Zakliczyn pomnika upamiętniającego żydowskich mieszkańców Zakliczyna i innych miejscowości, zamordowanych przez Niemców w trakcie akcji Reinhardt
- **27 stycznia 2023, Brzeszcze, Oświęcim** – 1. uczczenie pamięci ofiar byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady Auschwitz-Birkenau oraz jego podobozów. Plan: 1. Miejsce Pamięci – tablica przed budynkiem byłej Karnej Kompanii Kobiet KL Auschwitz - Bor/Budy, 2. Główne obchody 78. rocznicy wyzwolenia Auschwitz w budynku tzw. Sauny na terenie byłego obozu

Auschwitz II-Birkenau, początek wydarzenia godz. 12.00

- **27 stycznia 2023, Kraków** – spot na ekranach pojazdów MPK: Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu

Oddział IPN w Lublinie

- **27 stycznia 2023, Lublin** – quiz w aplikacji Quizziz w oparciu o wystawę elementarną „Zagłada Żydów Europejskich", opublikowany w mediach społecznościowych IPN Lublin
- **30 stycznia 2023, Lublin** – prezentacja wystawy elementarnej „Zagłada Żydów Europejskich", Szkoła Podstawowa nr 24 im. Partyzantów Lubelszczyzny w Lublinie, ul. Niecała 1
- **30 stycznia 2023, Lublin** – złożenie kwiatów pod pomnikiem Ofiar Getta Lubelskiego

Oddział IPN w Łodzi

- **2-27 lutego 2023, Łódź** – prezentacja wystawy elementarnej „Zagłada Żydów europejskich", XII LO im. S. Wyspiańskiego w Łodzi, al. Anstadta 7

Delegatura IPN w Olsztynie

- **27 stycznia 2023, Olsztyn** – panel dyskusyjny „Patrioci – żołnierze – Żydzi" (Archiwum Państwowe w Olsztynie)

Delegatura IPN w Opolu

- **25 stycznia 2023, Brzeg** – otwarcie przez Naczelnika Delegatury dr Iwony Demczyszak wystawy „Ukradzione dzieciństwo" w Przystanku Historia w Brzegu. Wystawę przygotował dr Bartosz Kruk z Przystanku Historia we Wrocławiu

Oddział IPN w Poznaniu

- Przygotowanie i rozpowszechnianie plakatu okolicznościowego

Delegatura IPN w Radomiu

- **20 stycznia 2023, Iłża** – finisaż wystawy elementarnej Aktion „Reinhardt" 1942-1943 połączony z prelekcją tematyczną oraz pokazem filmu dot. Holocaustu dla uczniów szkół średnich w Iłży
- **23 stycznia 2023, Radom** – konferencja naukowa „Akcja »Reinhardt« 1942-1943" dla nauczycieli historii oraz uczniów. We współpracy z MSCDN w Radomiu

- **27 stycznia 2023, Radom** – umieszczenie na FB delegatury rolki z treścią edukacyjną dotyczącą historii Józefa Gomeza – dziecka urodzonego w Auschwitz
- **27 stycznia 2023, Radom** – umieszczenie na FB delegatury krótkiego filmiku archiwalnego z Auschwitz wraz z opisem dotyczącego Sary Ludwig urodzonej w Radomiu, która była jednym z 500 dzieci w wieku poniżej 15 lat wyzwolonych w Auschwitz

Oddział IPN w Rzeszowie

- **27 stycznia – 3 lutego 2023** – XV Obchody Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu na Podkarpaciu, współorganizowane przez Oddział IPN w Rzeszowie. Odbywają się w 24 miastach i miejscowościach regionu (Błażowa, Czudec, Dukla, Dynów, Głogów Małopolski, gm. Wiśniowa, Haczów, Jasło, Jarosław, Kolbuszowa, Korczyna, Krosno, Lubaczów, Łukawiec, Nowowsielce, Przemyśl, Rzeszów, Sanok, Tarnobrzeg, Turze Pole, Tyczyn, Uherce Mineralne, Zagórz, Zarszyn)
  ► **Szczegółowy program** (PDF)
- **27 stycznia 2023, Rzeszów** – obchody Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu w Rzeszowie

Oddział IPN w Szczecinie

- **27 stycznia 2023, Szczecin** – prezentacja wystawy elementarnej „Zagłada Żydów Europejskich" w Przystanku Historia IPN
- **27 stycznia 2023, Szczecin** – zajęcia edukacyjne dla młodzieży dotyczące Holokaustu nawiązujące głównie do treści wystawy „Zagłada Żydów Europejskich"
- **27 stycznia 2023, Szczecin** – oddanie hołdu ofiarom niemieckiego obozu przesiedleńczego w Potulicach przy pomniku „Dzieciom Potulic" na pl. Zwycięstwa
- **27 stycznia 2023, Szczecin** – oddanie hołdu ofiarom Holocaustu przy tablicy upamiętniającej Gminę Żydowską, znajdującej się w miejscu dawnej synagogi, spalonej przez Niemców w nocy 9/10 listopada 1938 r., ul. Juliana Ursyna Niemcewicza 2/1
- **27 stycznia 2023, Police** – oddanie hołdu ofiarom Holokaustu pod tablicami upamiętniającymi więźniów filii KL Stutthof w Policach-Mścięcinie

Oddział IPN w Warszawie

- Zajęcia online „Ofiary Holokaustu. Losy dzieci żydowskich pod okupacją niemiecką" – oddział przyjmuje zgłoszenia
- Materiały dla nauczycieli „Co to jest wojna. Dzieci w getcie warszawskim" (strona oddziałowa, Twitter, FB, Instagram)

Oddział IPN we Wrocławiu

- **27 stycznia 2023, Wrocław** – wykład dr. Michała Siekierki „Zagłada na ziemiach okupowanej Polski” dla młodzieży szkolnej, Przystanek Historia IPN Wrocław, ul. Jana Długosza 48, godz. 10.00, wstęp wolny
- **27 stycznia 2023, Jelcz-Laskowice** – wykład dr. Michała Siekierki „Zagłada w okupowanej Polsce. Polacy ratujący Żydów – stan badań” w ramach konferencji organizowanej przez fundację „W połowie drogi”, Ośrodek Edukacyjno-Historyczny Ogniwo, godz. 17.00, wstęp wolny. Złożenie kwiatów pod tablicą pamięci na terenie obozu Funfteichen
- **27 stycznia 2023, Grobniki, gmina Głubczyce** – spotkanie edukacyjne z mieszkańcami Grobnik i władzami gminy Głubczyce w związku z upamiętnieniem Ofiar Marszu Śmierci zamęczonych na terenie okolicznych miejscowości w styczniu 1945 r. Prelekcje i prezentacje pracowników wrocławskiego IPN, Publiczna Szkoła Podstawowa w Grobnikach, godz. 13.00, wstęp wolny. Spotkanie będzie jednocześnie przygotowaniem do uroczystości odsłonięcia w Grobnikach tablicy poświęconej ofiarom marszów śmierci, zaplanowanej nai 23 lutego 2023
- **27 stycznia 2023, Wrocław** – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod tablicą upamiętniającą wrocławskich Żydów wywiezionych do niemieckich, nazistowskich obozów zagłady. Dziedziniec Synagogi pod Białym Bocianem we Wrocławiu, ul. Pawła Włodkowica 7, godz. 12.00